

بخش اول

فدراسیون بین‌المللی راه^۱

IRF سازمانی غیرانتفاعی و غیردولتی است که با

هدف ترویج و ارتقای توسعه و نگهداری بهتر، ایمن‌تر و بادوام‌تر راه‌ها و شبکه جاده‌ای فعالیت می‌کند. این سازمان با همکاری اعضا و شرکای خود منافع اجتماعی و اقتصادی ناشی از شبکه‌های حمل‌ونقل جاده‌ای را با برنامه‌ریزی مناسب و سازگار با محیط‌زیست ارتقا می‌دهد.

این سازمان از سال ۱۹۴۸ فعالیت خود را در زمینه مسائل مرتبط با صنعت حمل‌ونقل جاده‌ای مشتمل بر ایمنی، فناوری، سرمایه‌گذاری و سایر مسائل مرتبط آغاز کرد که با خدمات ارائه شده در این راستا به عنوان کاتالیزوری برای سازمان‌های عمومی و خصوصی عضو و در جهت ترویج و توسعه برنامه‌های بین‌المللی جاده‌ای عمل می‌کند. در این فدراسیون نمایندگانی از بانک جهانی، بانک بازرسی و توسعه اروپا و بانک توسعه آسیا حضور دارند. این سازمان هم‌اکنون دارای سه دفتر در ژنو (سوئیس)، بروکسل (بلژیک) و واشینگتن (آمریکا) است و هم‌اکنون حدود ۶۵۰ مؤسسه دولتی و غیردولتی از بیش از ۷۰ کشور از شش قاره جهان عضو این فدراسیون هستند که با هدف توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای به همکاری می‌پردازند.

رسالت IRF، تشویق و ترویج توسعه و نگهداری بهتر و ایمن‌تر شبکه راه‌ها است. این فدراسیون با تلفیق تجارب مدیریتی و فناوری‌های جدید، به حداکثر استفاده و حصول بیشترین نرخ بازگشت سرمایه (از جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی) در سرمایه‌گذاری‌های ملی انجام شده در راه‌ها کمک می‌کند. IRF معتقد است در صورتی که شبکه راه‌ها به طور مناسب طراحی شوند، به طور مؤثر مدیریت شوند و به خوبی از آنها نگهداری به عمل آید، تأثیر مناسبی در ایمنی کاربران و نیز رشد پایدار اقتصادی و اجتماعی جامعه خواهند داشت.

از جمله اهداف این سازمان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ✓ ترویج آموزش و درک بهتر مزایای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی توسعه شبکه‌های مدرن راه، سیستم‌های حمل‌ونقل جاده‌ای و کنترل ترافیک راه‌ها

- ✓ تشویق و ترویج بهبود ایمنی راه
- ✓ ترویج و حمایت از طرح و اجرای برنامه‌های مناسب اقتصادی و زیست‌محیطی برای اجرا و توسعه شبکه‌های راه
- ✓ ارائه برنامه‌های آموزشی مرتبط با توسعه و نگهداری راه و سیستم‌های حمل‌ونقل جاده‌ای
- ✓ همکاری، مشاوره و تبادل تجربیات با سازمان‌های بین‌المللی
- ✓ جمع‌آوری، تلفیق و توزیع آمارها، فناوری‌ها، آموزش و سایر موارد مناسب مرتبط به منظور بهبود استانداردها و سیستم‌های راه
- ✓ مشارکت در یکپارچه‌سازی استانداردها
- ✓ حمایت از تحقیقات در زمینه‌های مرتبط با سیستم‌های راه و بهبود روش اقتصادی، فنی و علمی.

دیدگاه صفر

دیدگاه صفر در واقع یک سیستم طراحی شده براساس رویکرد ایمنی راه است که به منظور کاهش تلفات و جراحات تا میزان صفر در سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای به کار می‌رود. مفهوم دیدگاه صفر مبتنی بر چهار اصل زیر است:

- برخورد اخلاقی: زندگی قابل دادوستد و مذاکره نیست. زندگی و سلامت اهمیت والایی داشته و بر جابه‌جایی و سایر اهداف سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای ارجحیت دارد.

- طبیعت انسان جایز الخطاست. قانونگذاران و تأمین‌کنندگان سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای و کاربران راه مسئولیت مشترک دارند.
- تمرکز بر ایمنی. نتیجه هر خطایی نباید منجر به مرگ شود. سیستم‌های حمل‌ونقل جاده‌ای باید در برابر خطاهای انسانی مسئول بوده و امکان بروز اشتباه و نیز پیامدهای بعد از بروز آن را به حداقل برسانند.
- تمرکز بر همکاری. هر انسانی حق دستیابی به سیستم حمل‌ونقل ایمن را دارد. قانونگذاران و تأمین‌کنندگان سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای باید حداکثر تلاش خود را برای تضمین ایمنی تمامی شهروندان انجام دهند. آنها باید با کاربران راه همکاری کرده و هر سه با هم در راستای دستیابی به ایمنی آماده باشند.

به منظور دستیابی به کاهش تلفات به صفر در حمل‌ونقل جاده‌ای تا سال ۲۰۵۰، اتحادیه اروپا اهداف جدیدی را برای کاهش تلفات تصادفات رانندگی در ۲۸ کشور عضو مشخص کرده است. بدین منظور اتحادیه اروپا در نظر دارد تا سال ۲۰۲۰ میزان تلفات را به نصف کاهش دهد.

آمارهای اخیر اتحادیه اروپا نشان می‌دهد پیشرفت‌های خوبی در زمینه ایمنی راه حاصل شده است. اگرچه طبق نظر کمیسیون اروپا تلاش‌های بیشتری در این زمینه باید به کار گرفته شود. گزارش‌ها نشان می‌دهد در سال ۲۰۱۴ تعداد تلفات نسبت به سال ۲۰۱۳ در حدود یک درصد کاهش داشته است (۲۵ هزار و ۷۰۰ کشته در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا)، در حالی که میزان کاهش در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ در حدود ۸ درصد بوده است. از سوی دیگر، کاهش ۱۸/۲ درصدی تعداد کل تلفات تصادفات رانندگی در اتحادیه اروپا از سال ۲۰۱۰ امیدوارکننده است. آمار برخی کشورهای اروپایی نشان‌دهنده بهبود بالاتر از متوسط در زمینه ایمنی راه است.

کمیسیون اروپا اعلام کرد قانونگذاری و ارائه پیشنهاد در این زمینه را تشویق می‌کند. برای مثال، تعیین حداقل الزامات برای معاینه فنی وسایل نقلیه و هماهنگ‌سازی استانداردهای فنی. بازنگری در قوانین مربوط به آموزش و صلاحیت رانندگان حرفه‌ای و مدیریت ایمنی زیرساخت تا پایان سال ۲۰۱۶ انجام خواهد شد.

از آنجا که کاهش تعداد تلفات کاربران راه مهم‌ترین بخش در بهبود کلی عملکرد سیستم حمل‌ونقل است، در این راستا یک رویکرد یکپارچه جامع موردنیاز است. سیاست‌های ایمنی راه در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی باید یکپارچه شوند. همچنین حمایت مؤثر از قوانین حمل‌ونقل جاده‌ای و فعالیت‌های اطلاع‌رسانی با استفاده از سیستم‌های حمل‌ونقل هوشمند و همچنین توسعه زیرساخت و نگهداری راه باید انجام شود. موضوع نگهداری راه یک مشکل خاص است، چرا که منابع عمومی در اکثر کشورهای اروپایی رو به کاهش هستند، در حالی که سطح راه به عنوان مهم‌ترین بخش تعامل وسیله‌نقلیه و راه باید از کیفیت بالایی از لحاظ مقاومت لغزشی و نداشتن ترک و ناهمواری برخوردار باشد و داشتن حداقل سطح عملکردی برای ایمنی راه بسیار مهم است. شعار کمیسیون حمل‌ونقل اتحادیه اروپا این

است: باید با همکاری هم تلاش کنیم افراد بیشتری در پایان سفر خود سالم و ایمن به خانه‌های خود بازگردند و این باید اولویت همه دولت‌های عضو اتحادیه نیز باشد.

افزایش تصادفات جاده‌ای و تلفات ناشی از آن در فرانسه، پرتغال و آمریکا

فرانسه و پرتغال از کشورهای موفق در کاهش تلفات و جراحات ناشی از تصادفات رانندگی بوده‌اند. هر دو کشور با فعالیتهایی نظیر سخت‌گیری در خصوص سرعت غیرمجاز و رانندگی در حال مستی در راستای کاهش تلفات گام برداشته‌اند، اما با انتشار داده‌هایی که نشان‌دهنده رشد تلفات ناشی از تصادفات رانندگی هستند نگرانی در فرانسه و پرتغال افزایش یافته است.

در فرانسه یک کمیته ارشد وزارتی به موضوع افزایش تصادفات و تلفات ناشی از آن رسیدگی می‌کند. کمیته درون‌وزارتی ایمنی راه (CISR) که در پایان تابستان تشکیل خواهد شد برای یافتن راهکارهایی به منظور کاهش میزان تلفات فعالیت خواهد کرد که به میزان ۳/۵ درصد افزایش یافته است. از سال ۲۰۱۱ تا کنون این اولین بار است که چنین کمیته‌ای تشکیل می‌شود.

در پرتغال نیز داده‌های سال ۲۰۱۵ نشان‌دهنده ۱۰ درصد افزایش تلفات تصادفات رانندگی نسبت به سال ۲۰۱۴ است. طی هفت ماه اول سال جاری، ۲۷۷ نفر در راه‌های پرتغال کشته شده‌اند که ۲۵ نفر بیشتر از دوره مشابه سال گذشته است. تلفات نیز ۹/۹ درصد نسبت به سال ۲۰۱۴ افزایش داشته است و کل تصادفات نیز ۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. میزان افزایش در جراحات شدید (نیازمند دوره نقاهت طولانی) ۵ درصد بوده است.

تعداد تصادفات در راه‌های ایالات متحده نیز در سال جاری افزایش محسوسی را نشان می‌دهد. در هفت ماه اول سال جاری در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته، ۱۴ درصد افزایش در تلفات تصادفات رانندگی وجود داشته است. طبق آمار، در این دوره هفت ماهه ۱۸ هزار و ۶۳۰ نفر در اثر تصادفات کشته و ۲/۲ میلیون نفر نیز دچار جراحات جدی شده‌اند. این بالاترین نرخ تلفات جاده‌ای از سال ۲۰۰۷ است. از جمله دلایلی که برای این افزایش می‌توان ذکر کرد قیمت ارزان سوخت در آمریکا و طی مسافت‌های طولانی با خودرو است. همچنین حواس‌پرتی رانندگان به دلیل استفاده از تلفن‌های هوشمند حین رانندگی نیز می‌تواند به عنوان یکی از دلایل این امر مورد توجه قرار گیرد. بهبود شرایط اقتصادی در آمریکا عامل مهم دیگری است، چرا که با توسعه فعالیت‌های اقتصادی افراد بیشتری برای رسیدن به محل کار رانندگی کرده و بار بیشتری نیز از طریق جاده‌های کشور حمل می‌شود. میزان تردد در راه‌های ایالات متحده در پنج ماه اول سال جاری به بالاترین حد رسید (۲/۰۱۶ تریلیون کیلومتر). این آمارها همگی نشان‌دهنده نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت حمل‌ونقل به منظور بهبود جابه‌جایی و پیشگیری از مشکلات ناشی از رشد جمعیت و نیز تقویت سیستم حمل‌ونقل در برابر تغییرات جوی شدید است.

پروژه پل ریلی - جاده‌ای گذرنده از دریای خزر

چین پروژه‌ای ارتباط زمینی قزاقستان و آذربایجان از طریق ساخت پل بر روی دریای خزر را پیشنهاد کرده است. هنوز جزئیات این طرح از جمله برآورد هزینه آن فاش نشده است، اما این پل ارتباط زمینی میان چین و اروپا را از طریق کشورهای قزاقستان، آذربایجان، ارمنستان و ترکیه فراهم می‌سازد. از نظر اقتصادی این مسیر جاده‌ای - ریلی هم برای اروپا و هم برای چین و نیز کشورهای واقع در مسیر این کریدور نقش مهمی ایفا خواهد کرد.